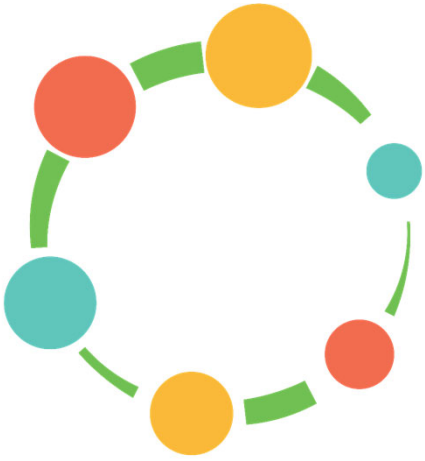

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ASD-EAST: Curriculum i materijali za edukacije

Ivana Lessner Ličtiaková PhD
University of Northampton

Introduction

- Dobar dan, ja sam Ivana Lessner Listiakova i član sam tima Sveučilišta Northampton
- U ovoj prezentaciji govorit ću o:
  - ASD-EAST Curriculumu
  - ASD-EAST materijalima za edukacije

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dobar dan, ja sam Ivana Lessner Listiakova i član sam tima Sveučilišta Northampton
U ovoj prezentaciji govorit ću o: ASD-EAST Curriculumu i ASD-EAST materijalima za edukacije koje smo kreirali u svrhu osnaživanja i pružanja podrške stručnjacima edukacijskim-rehabilitatorima koji rade s djecom s PSA.

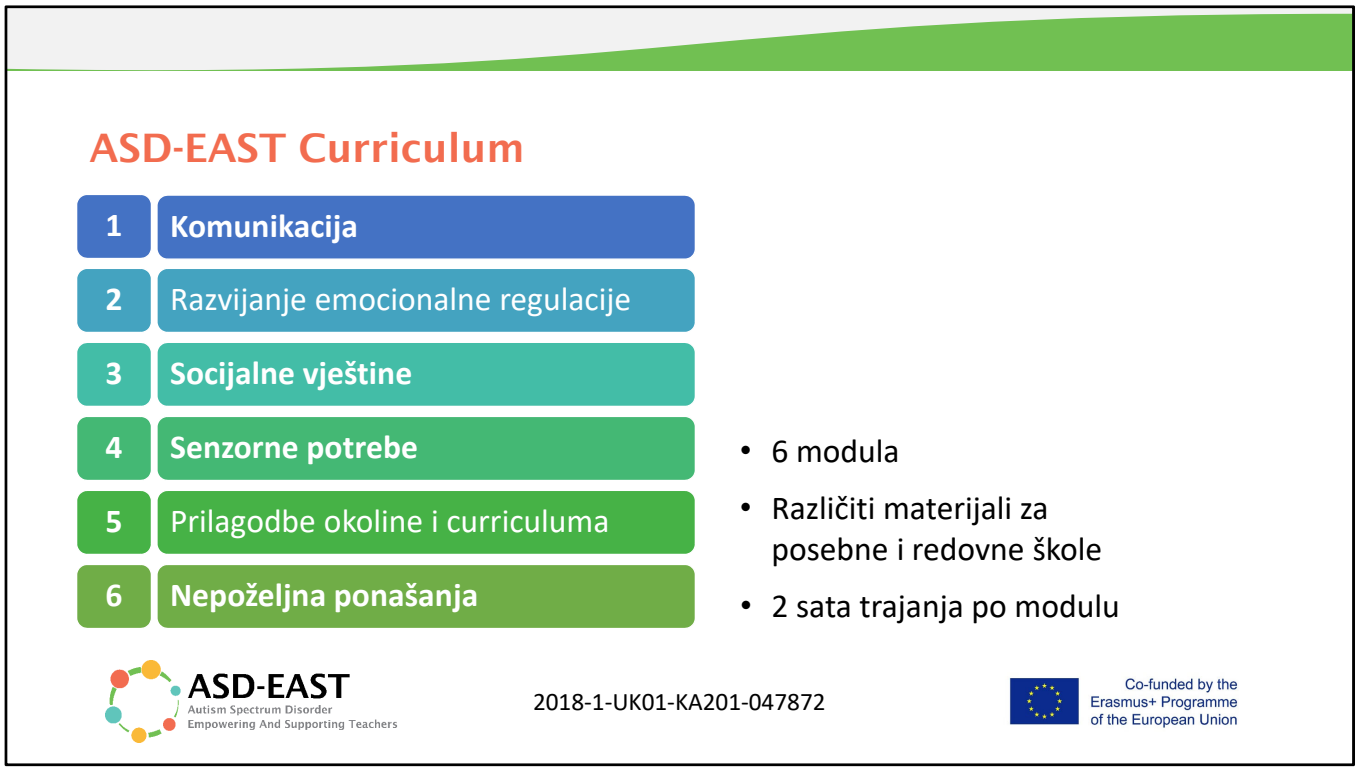

ASD-EAST Curriculum i materijali za edukacije sadrže 6 modula koji su profilirani za pružanje podrške edukacijskim rehabilitatorima koji rade s učenicima osnovnoškolske dobi u redovnim školama ili posebnim školama.
Planirano trajanje svakog modula je oko dva sata.
Kao što vidite, moduli pokrivaju ključna područja potreba djece s autizmom. Postoji razlog zašto je modul Nepoželjna ponašanja posljednji modul, to je zbog toga, jer vjerujemo da će kroz module prije učitelj već dobiti određene strategije nošenja s nepoželjnim ponašanjima. Svaki modul započinje razgovorom o potrebama djece s autizmom na tom području, zatim se govori koje vještine trebamo učiti djecu te se pružaju praktične strategije kako ih naučiti. Ukratko ću vam dati pregled sadržaja i nekoliko primjera od svakog modula.

1 Komunikacija

Komunikacija

- Utvrditi razlike u teškoćama komunikacije između pojedinih učenika s PSA
- Receptivni i ekspresivni jezik
- Različite strategije, pristupi i programi koji bi pomogli stručnjacima kako bi se prilagodili komunikacijskim potrebama svojih učenika i poticali razvoj njihove komunikacije

Redovne škole	Posebne škole
• Fokus na verbalnim sposobnostima • Vještine razumijevanja i vođenja razgovora	• Fokus na predverbalnoj komunikaciji i receptivnom jeziku • Npr. razmjena slike

2018-1-UK01-KA201-047872

Prvi modul usmjeren je na potporu komunikaciji. Istražuje potrebe učenika s autizmom na području receptivnog i ekspresivnog jezika. Fokus za učitelje iz redovnih škola je na razvijanju verbalnih vještina svojih učenika, uključujući razgovor i razumijevanje. Edukacija učitelja u posebnim školama je usmjerena na predverbalne vještine i receptivni jezik.

Ovo je primjer jednog slajda prezentacije materijala za edukaciju iz modula za edukacijske rehabilitatore u redovnim školama. To je koristan model razumijevanja tri aspekta na koja se moramo usredotočiti kad želimo učenika podučiti o ekspresivnom jeziku.

1 Communication

Početni koraci – tako jednostavno…

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ovo je primjer materijala za edukaciju za edukacijske rehabilitatore u posebnim školama. Pokazuje poučavanje ekspresivnom jeziku korištenjem slika u svakodnevnim aktivnostima. Kao što vidite, predlaže jednostavna rješenja koja ne zahtijevaju financijska ulaganja.

2 Razvijanje emocionalne regulacije

Razvijanje emocionalne regulacije

- Curriculum za poticanje razvoja emocionalne regulacije
- Pružiti podršku učeniku da prepozna i izrazi promjene emocionalnog stanja
- Primijeniti strategije za pružanje podrške učenicima kada se suoče s neugodnim emocijama

Redovne škole	Posebne škole
• Prepoznavanje osnovnih emocija • Rangiranje osjećaja • Zone regulacije	• Odrasli prepoznaju emocionalno stanje, te ga reflektiraju nazad učeniku

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Drugi modul je usmjeren na strategije kojima se podupire razvijanje emocionalne regulacije učenika, uči ih prepoznati vlastite osjećaje i osjećaje drugih ljudi. Poseban fokus je usmjeren na posebne školske sredine, u kojima je važno da odrasli posjeduju vještinu prepoznavanja i odražavanja emocionalnih stanja svojih učenika. Pokazat ću vam još par primjera.

2 Razvijanje emocionalne regulacije

Ocjenjivanje i rangiranje

Poučite dijete kako ocijeniti i rangirati osjećaje uz pomoć vizualne podrške (slike, crteži, simboli, mape/grafikoni osjećaja, barometri osjećaja)

✓*Rangiranje emocija*: odredite glavni simbol za odgovarajuću emociju (boja glasa, govor tijela, facijalnu ekspresiju, mišićnu napetost, disanje)

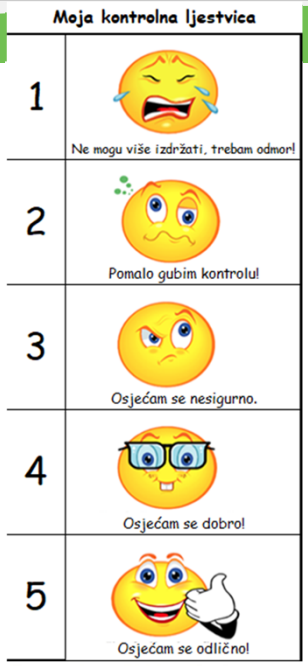

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Ovo je nekoliko praktičnih primjera vizualnih strategija za učenike u redovnim školama kako ih podučiti o prepoznavanju intenziteta različitih emocija.

2 Razvijanje emocionalne regulacije

Kako?

❑ Koristite crteže kako bi prikazali što se događa u tijelu s pojavom odgovarajuće emocije.

❑Pokušajte koristiti fotografije ili video zapise kako bi prikazali određene emocije.

❑Koristite dramu kako bi isprobali i odglumili određene situacije... napravite igru od toga, ako možete.

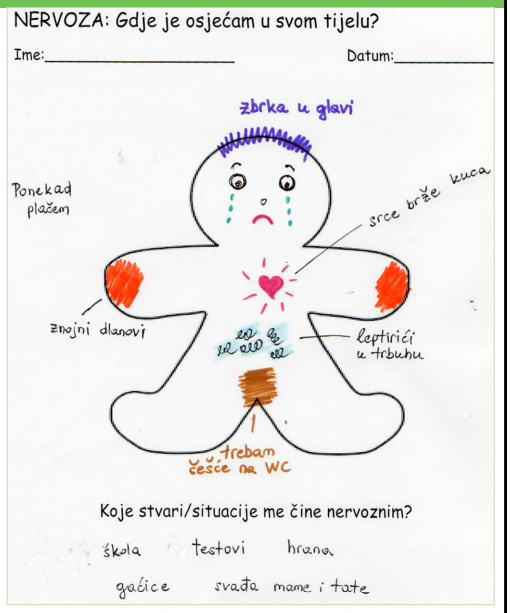

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Drugi primjer iz modula Razvijanje emocionalne regulacije je aktivnost crteža medenjaka koju učitelji isprobavaju na edukaciji i tada ga mogu koristiti sa svojim učenicima. Ideja je da će dijete možda lakše na crtežu ili na igrački pokazati gdje u tijelu osjeća promjene, nelagodu, bol i sl. i razgovarati o situacijama zbog kojih se osjeća tako.

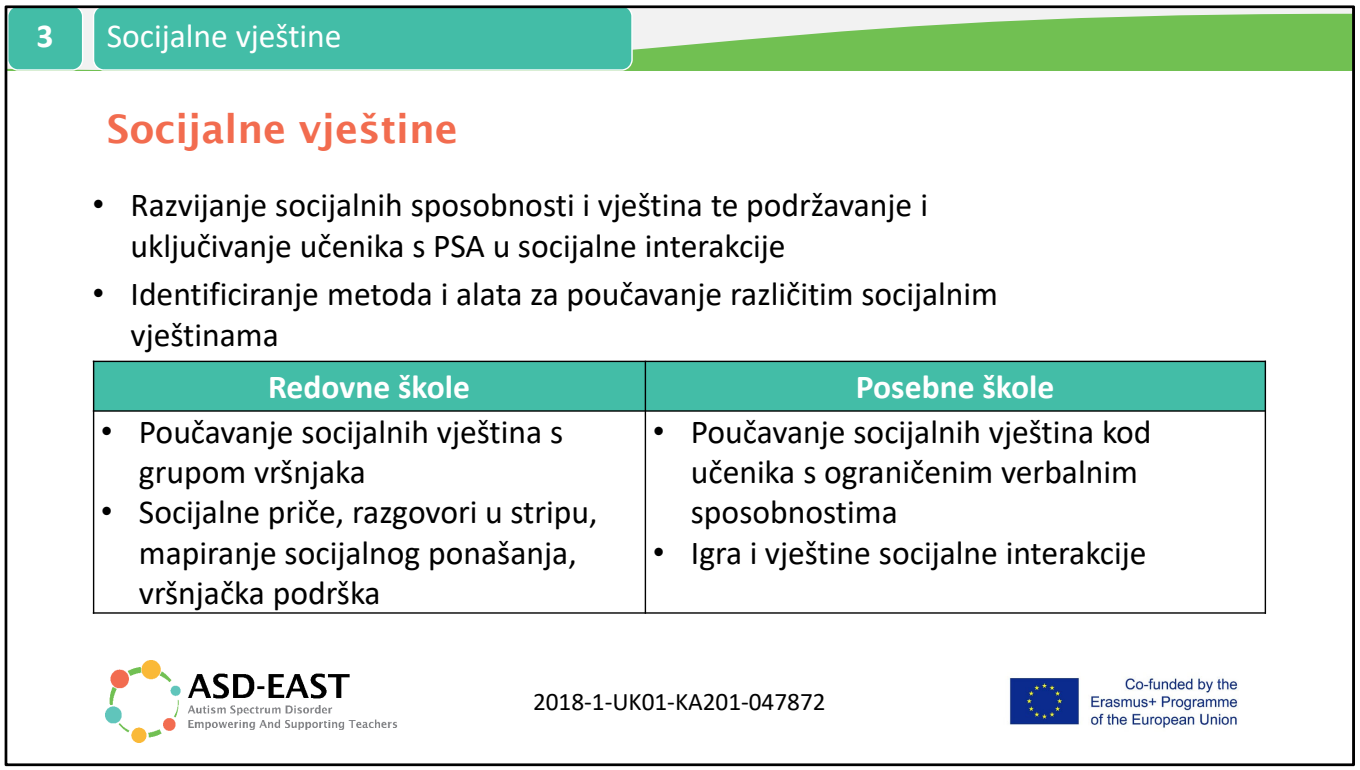

Prelazimo na treći modul koji govori o poučavanju socijalnih vještina.
Prije nego što smo kreirali materijale iz ovog modula u našem projektu, napravili smo mapiranje znanja edukacijskih rehabilitatora i potrebu za edukacijom. Otkrili smo da učitelji imaju puno teorijskog znanja o teškoćama djece s autizmom u socijalnim interakcijama, ali osjećali su da trebaju više praktičnih strategija kako ih naučiti ove vještine. To je ono što smo ponudili u ovom modulu.
Za učitelje u redovnim školama uveli smo socijalne priče i stripove. A za učitelje u posebnim školama fokus je bio na unapređenju njihovih vještina u pružanju podrške kod rane igre i interakcije.

3 Socijalne vještine

Interakcija s vršnjacima

- **Vježbajte pitanja: “Mogu li se i ja igrati?”, “želiš li se sa mnom igrati…?”**
- **Scenariji igranja uloga**
- **Testirajte vještine pitajući “Što bi učinio/la u situaciji da…?”**
- **Strukturirane situacije prijateljstva**
- **Identificirajte primjerene teme razgovora**
- **Ako treba, koristite vizualnu pomoć**

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Ovo je primjer slajda iz materijala za edukaciju učitelja u redovnim osnovnim školama. Učiteljima se pružaju načela kako podržati učenike, na primjer, strukturiranje prijateljstva, a također daju vrlo konkretni primjeri kako to učiniti - poput postavljanja pitanja učeniku "Što bi učinio/la ako..”

3 Socijalne vještine

Igra se razvija kroz:

- ✓Imitaciju
- ✓Dijeljenje interesa
- ✓Združenu pažnju
- ✓Izmjenjivanje
- ✓Pokazivanje
- ✓Usmjeravanje komunikacije
- ✓Funkcionalnu igru s različitim igračkama
- ✓Odgovaranje na socijalni angažman
- ✓Igru pretvaranja - sam ili s drugima
- ✓Tipični razvoj jezika

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Osim što smo učiteljima pružali određene strategije, željeli smo da steknu dublje razumijevanje potreba svojih učenika kako bi mogli smisliti vlastite kreativne načine poučavanja ovih vještina. Također su mogli naučiti o razvoju igre koja se može koristiti za prepoznavanje razine socijalnih vještina djece u posebnim školama.

Senzorne potrebe

- Razumijevanje teškoća senzorne integracije
- Identificiranje senzornih potreba
- Primjena strategija senzorne integracije i razvijanje aktivnosti

Redovne škole	Posebne škole
• Poveznice između senzornih potreba, tjeskobe i pažnje • Prilagodbe za rad u razredu	• Primjena strategija senzorne integracije za regulaciju emocija i ponašanja

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Četvrti modul je usmjeren na razumijevanje i prepoznavanje senzornih potreba učenika s autizmom i daje primjere strategija senzorne integracije za pojedine učenike i učionice.
Objašnjavamo povezanost povišene anksioznosti i osjetilnog preopterećenja te dajemo strategije za smirivanje i buđenje osjetila.
Također se ukazuje na postojanje različitih područja potreba poput osjetnih razlika i razvijanja emocionalne regulacije.

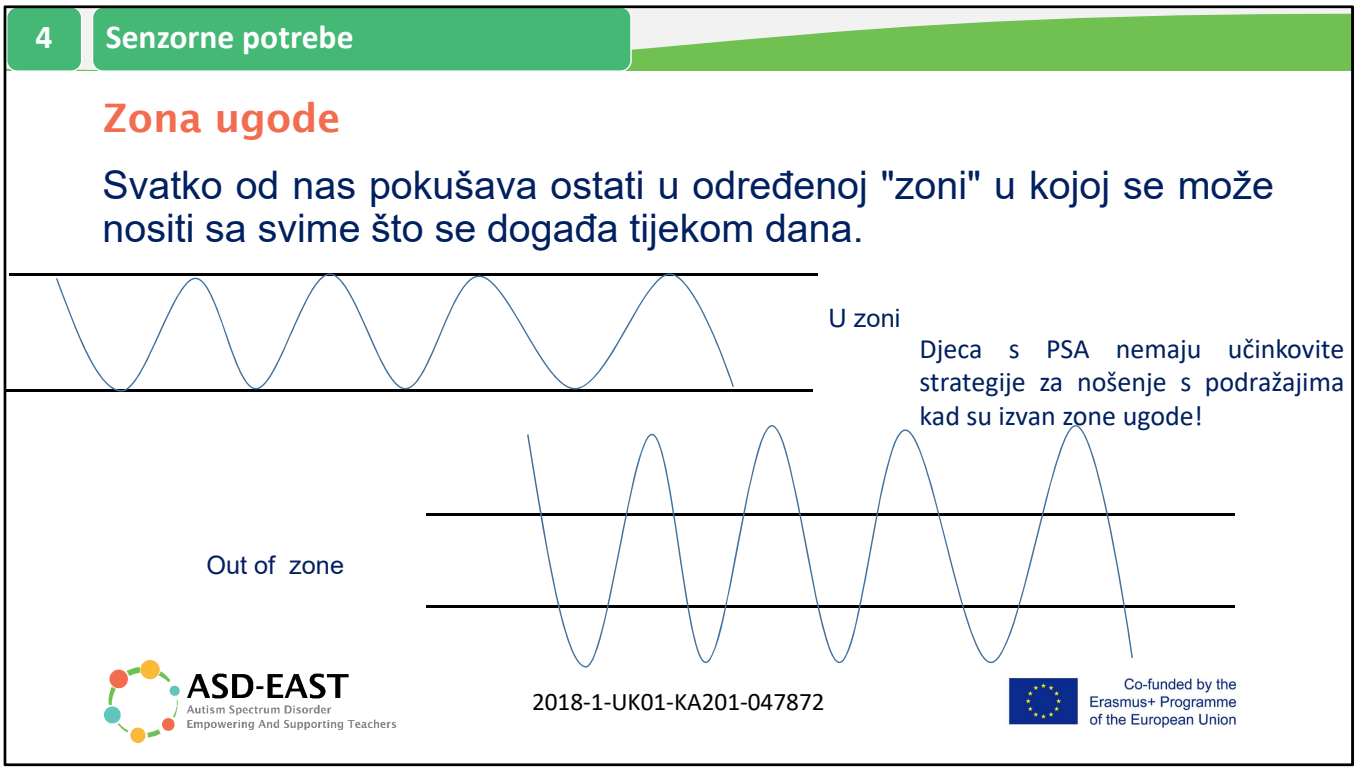

Ovo je primjer od edukacije koji objašnjava kako možemo koristiti učinkovite strategije za nošenje s podražajima za regulaciju i boravak u zoni ugode koja je optimalna za učenje.

Senzorni profili učenika – 15 min. vježbe

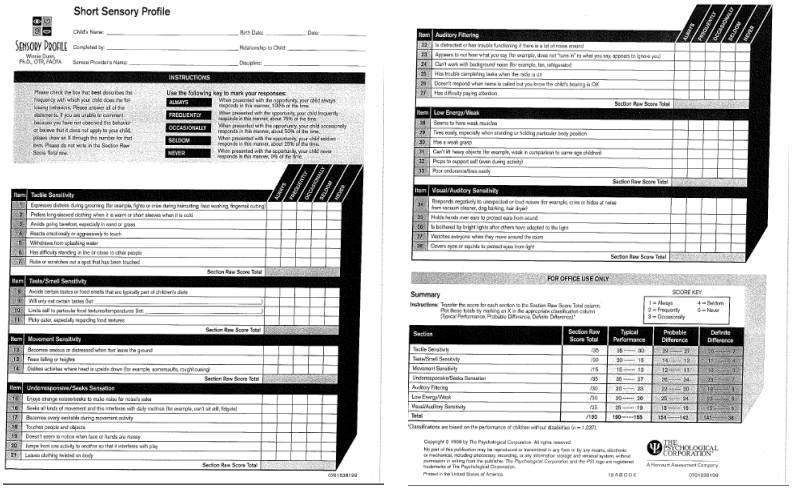

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Ovaj modul također uključuje i praktičnu vježbu s popunjavanjem senzornog profila kako bi bolje razumjeli senzorne potrebe učenika.

5 Prilagodbe okoline i curriculuma

Prilagodbe okoline i curriculuma

- Prostor/razred
- Sadržaj poučavanja
- Materijali za poučavanje
- Ishodi učenja

Redovne škole	Posebne škole
• Vizualna podrška • Radni sustav • Smanjivanje ometajućih podražaja	• Primjena TEACCH metode

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Modul broj pet je usmjeren na prilagodbu okruženja za učenje u učionicama, sadržaja poučavanja, nastavnih materijala i ishoda učenja.
Ako vas zanima ova tema, možete pogledati video Ron Fortune iz tvrtke Target Autism u Ujedinjenom Kraljevstvu koji pokazuje kako oformiti radne jedinice.

5 Prilagodbe okoline i curriculuma

1. Fizička struktura

Metode poučavanja

Organizacija učionice

- Smanjuje vizualne i auditivne ometajuće podražaje

Smanjiti količinu predmeta koji vise sa stropa, na zidovima ili oko sobe

Jasno označena područja korištenjem namještaja, tepiha ili staza za organizaciju učionice

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Erasmus+ Programme of the European Union

Ovo je primjer iz ovog modula koji prikazuje na što mislimo kada govorimo o fizičkoj strukturi u učionicama redovnih škola. Razgovarali smo o smanjenju distrakcija i korištenju vizualno organiziranog prostora, rasporeda i strukture.

Prilagodba prostora i materijala

Oruženje za učenje

- **Prilagodba materijala**

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Za učitelje posebnih škola pripremili smo konkretne primjere kako možemo prilagoditi materijale u okruženju za učenje.

Nepoželjna ponašanja

- Razumijevanje osnovnih uzroka i funkcija za nepoželjna ponašanja
- Provođenje posrednih i neposrednih metoda kako bi se ustanovila funkcija ponašanja
- Razvijanje plana podrške uz primjenu strategija prevencije i intervencije

Redovna škola	Posebna škola
• Funkcionalna procjena ponašanja • Razlikovanje strategija	• Prekidanje i preusmjeravanje • Time-out • Potpomognuta komunikacija

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kako su Nepoželjna ponašanja područje za koje su učitelji smatrali da im treba najviše podrške, posljednji modul smo upravo posvetili osnaživanju njihovih kompetencija u nošenju s nepoželjnim ponašanjima.
Modul promovira ideju da prvo moramo razumjeti funkcije i temeljne razloge nepoželjnog ponašanja. Dakle, fokus je na posrednoj i neposrednoj procjeni, a zatim objašnjava kako razviti intervencije i spriječiti nepoželjno ponašanje.
Strategije su opet različite za redovne i posebne škole.

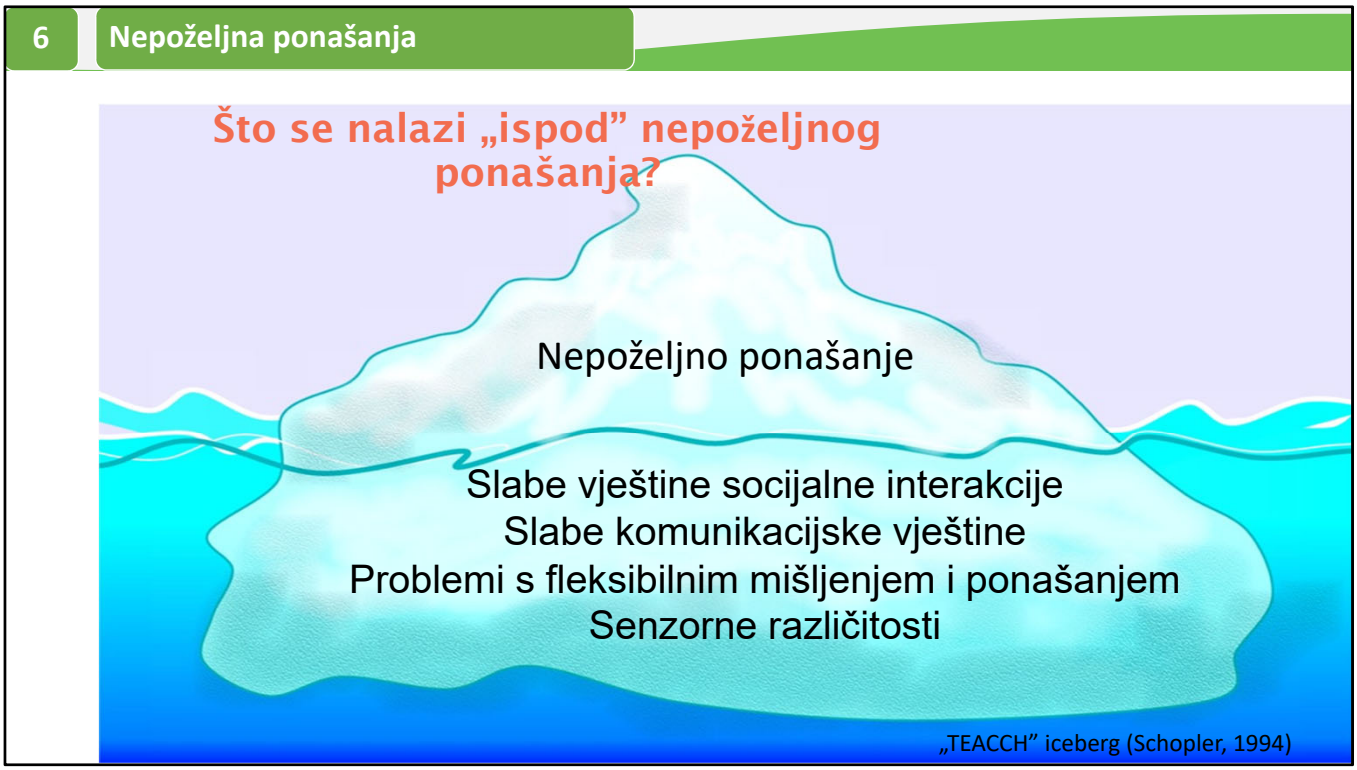

Ovo je primjer kako se nepoželjno ponašanje može objasniti modelom ledenjaka. Možete vidjeti da je ono što je ispod vode bilo pokriveno u prethodnim modulima, tako da se i posljednji modul ASD-EAST curriculuma temelji na tome.

6 Nepoželjna ponašanja

Čimbenici koji utječu na ponašanje

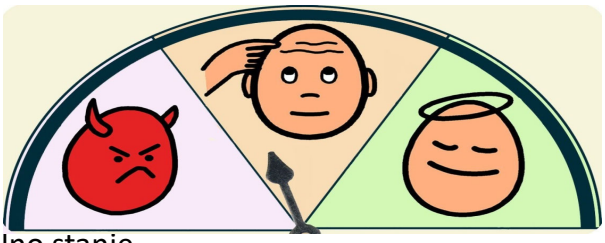

- Loše emocionalno stanje
- Nedostatak sna
- Loša prehrana
- Nedostatak tjelesne aktivnosti
- Obiteljska izolacija

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

I na kraju, ovo je primjer rasprave koje smo vodili tijekom edukacije razmišljajući o tome što može utjecati na naše ponašanje i ponašanje naših učenika, ističući kako je viđenje ponašanja i u širem kontekstu važno.

Disclaimer

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ASD-EAST
Autism Spectrum Disorder
Empowering And Supporting Teachers

2018-1-UK01-KA201-047872

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Hvala što ste slušali. U sljedećoj prezentaciji podijelit ću s vama kako su se učitelji osjećali na edukaciji i kako su je evaluirali